

foreløbig i hvert Fald, at blive ved det bestaaende. Ganste vist er jeg ikke blind for, at det bestaaende naturligtvis ikke kan bruges ret længe, men paa den anden Side kan jeg endnu mindre indbrømme, at det skulde være blevet saa paatrængende nødvendigt at faa det forandret, at det ikke lader sig opsætte. Det synes at være den almindelige Mening her i Salen, at den fornødigste Vej, man egentlig kunde gaa, vilde være at forandre Grundloven. Men, siger man, Tiden er ikke til det. Jeg forstaar det ikke. Naar man virkelig allesammen mener, at det er det fornødigste, hvorfor skulde det saa ikke være Tiden til i alt Fald at gøre et Forsøg, thi jeg mener ikke, at man kan være berettiget til at sige, at man kender navnlig det høje Landstings Hjerte og Nyre, som det ærede Medlem fra Næsen jo synes at ville have Patent paa. Han synes jo stadigt paa Forhaand at ville vide, hvad der kan gennemføres og ikke gennemføres, men det kan man jo ikke godt tale om, saa længe der ikke er gjort Forsøg i den Retning. Naar man allesammen mener, at en Grundlovsændring maatte være det heldigste, synes jeg, at Tiden er inde i hvert Fald til at gøre et Forsøg. Selv om det ikke skulde kunne lykkes at gennemføre en saadan Grundlovsændring maatte i Nar eller maatte lige straks, er det i hvert Fald ikke derfor givet, at det ikke vilde kunne lykkes ad Aare. En Ting kunne vi i hvert Fald være sikre paa, og det er, at hvis vi overhovedet komme ind paa en Forsøgelse af Valgkredsene efter Folketallet, ere vi inde paa en Vej, som vi virkelig ikke kunne se Ende paa, men som vi i ethvert Fald ere sikre paa, vilde føre os længere og længere bort fra en Forandring i Grundloven, som vi allesammen synes at ville have. Hvis man imidlertid vilde ind paa en virkelig foreløbig Ordning, hvad der kunde være noget, der talte for, vilde jeg for mit Vedkommende forlange, at en saadan foreløbig Ordning virkelig maatte have en foreløbig Ordningens Karakter. For at have det, maatte den først og fremmest ikke foregribe Fremtiden ved i nogen Maade at forrykke Forholdet for det første imellem By og Land i Almindelighed og navnlig mellem Kjøbenhavn og det øvrige Land. Jeg kunde for mit Vedkommende gaa med til, vel at mærke som en rent foreløbig Ordning, at fløje Grænsen mellem Kjøbenhavn og Frederiksberg og dele Kredsene der saa vidt muligt ligelig, saaledes at hver Kreds fik lige mange Vælgere, men uden at man forsøgede Kredsens Antal. Ved en saadan Ordning vilde de kjøbenhavnske Kredse faa c. 5,000 Vælgere, medens Gennemsnitsantallet i alle

Landets Kredse er c. 3,600. Forholdet vilde altsaa ikke være saa forfærdelig grelt, i hvert Fald ikke grellere, end at en saadan Ordning vistnok kunde bestaa en Stund endnu, i ethvert Fald saa længe, indtil man kunde blive enig om en Grundlovsændring eller blive enig om at opfylde Grundloven. En saadan Ordning, som i det store og hele ikke forrykkede Forholdet mellem de Faktorer, som hidtil have valgt Folketinget, vilde jeg kalde en virkelig foreløbig Ordning, som jeg her for mit Vedkommende eventuelt kunde være med til. Hvis man samtidig kunde blive enig om at forandre Tallet i Grundloven f. Eks. til 20,000 eller 25,000, hvis man ikke kunde blive enig om mere, vilde det være en foreløbig Ordning, som gav god Tid til at komme til Rette om en Grundlovsforandring. Man synes jo fra mange Sider at mene, at man nok kunde blive enig om en Grundlovsforandring, naar man fik Tid og kom ind i lidt mere rolige Forhold end for Øjeblikket. Jeg skal ikke, som jeg har sagt, trætte med nærmere at omtale Grundlovens § 32, og heller ikke med nærmere at omtale det Princip overhovedet at vælge efter Indbyggerantallet alene. Jeg har i Fjor omtalt disse Ting ret udførligt, saa det vilde være at trætte det høje Ting at fortsætte dermed. Jeg skal derimod tillade mig at omtale nogle ganske faa Enkeltheder. Naar jeg gør det, er det netop af Hensyn til denne Hvissen i Krogene. Der hviffes jo en hel Del her omkring i Krogene om, at dette Forslag egentlig ikke er andet end et eneste Stykke Valgeometri. Der siges endog saa, at det meste af denne megen Salen baade før og mod Grundloven, som lyder til Forsvar for Forslaget, i Virkeligheden ikke er andet end Talemaader for at skule Forslagets sande Hensigt, nemlig den, at hjælpe de 25 og Højre over næste Valg. Jeg siger, at jeg tror, at naar saadant siges og hviffes, da er det uberettiget. Jeg tror, at man gør baade den høje Regering og forskellige ærede Medlemmer uret. Jeg tror, at naar forskellige ærede Medlemmer af de 25 og Højre have talt til Fordel for Forslaget, have de ikke gjort det af den Grund, og jeg føler mig ikke mindre overbevist om, at den høje Regering ikke har haft til Hensigt gennem et Forslag, som ikke blev behandlet paa grundlovmæssig Maade, at forsøge paa at forrykke Grundlaget for den almindelige Valgret til Fordel for sig selv og sine Venner. Noget saadant vil jeg ikke tro; thi jeg vilde anse en saadan Tro for en grov Fornærmelse mod den højt-ærede Regering, som jeg for mit Vedkom-